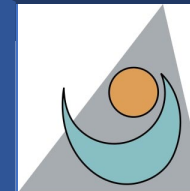

Helårs- og bærekraftig destinasjonsutvikling

Sofie Selvaag og Hogne Øian

NINA

senter
for
reiselivs
forskning

Lillehammer

Destinasjon

- Reisemål eller bestemmelsessted
- Et geografisk avgrenset område der flere reiselivsbedrifter med overnatting, servering og aktiviteter osv. er samlet
- Ofte samarbeid og en felles identitet/markedsføring

Men ikke alltid så enkelt:

- Kompleks forvaltning med mange sektorer innblandet
- Flere, ofte konkurrerende interessentgrupper som er involvert i å produsere og levere turistprodukter og tjenester
- Uklare maktforhold mellom myndigheter, næringsliv, hytteeiere og lokale innbyggere
- Turistnæringen er en fragmentert sektor med fravær av et overordnet lederskap

Destinasjon er et nettverk av tilknyttede organisasjoner og interessenter som forandrer og tilpasser seg

Så hva kan man gjøre?

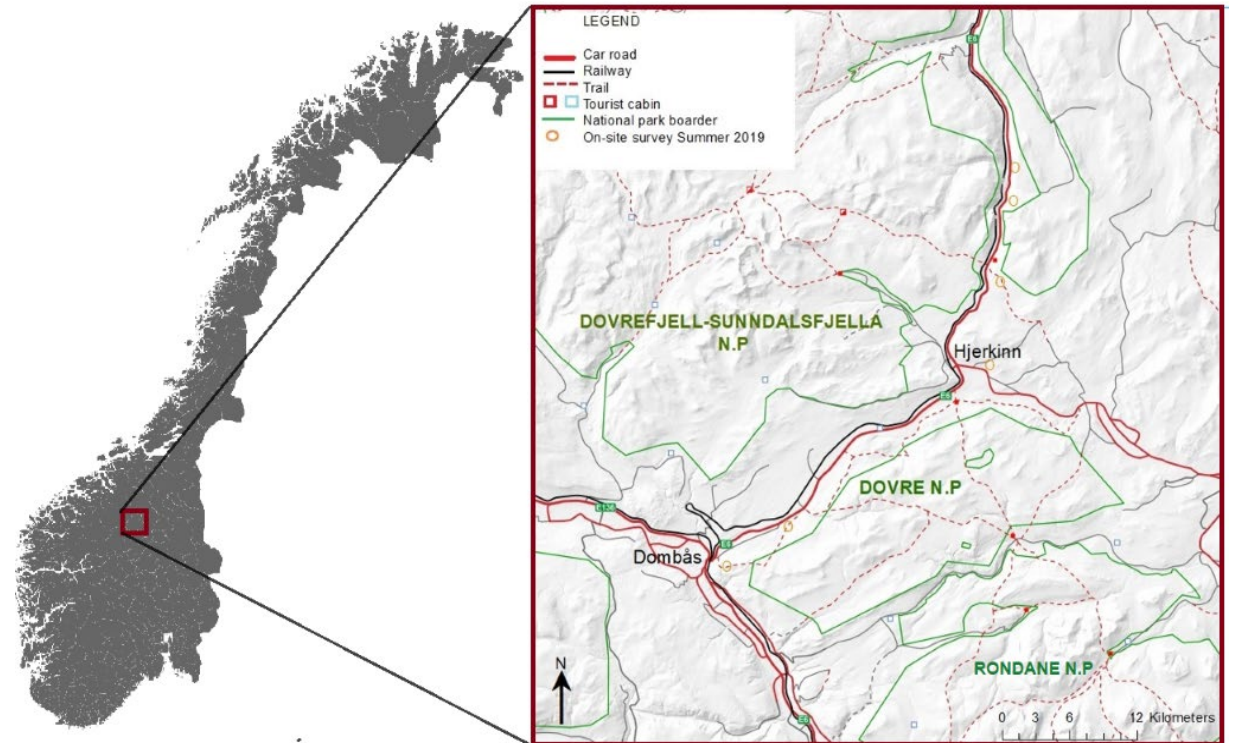
- Interessenter har forskjellige motiver, interesser og verdier
- Kan føre til konflikter
- Generere komplekse interaksjonsmønstre
- En identifisering av disse mønstrene kan betraktes som:

"... latente ressurser i tilpasninger mot bærekraft ..." fordi de "... gir viktig informasjon, muligheter for intervensjon og viser hvordan man best kan bruke konflikter når, og ikke hvis de dukker opp."

Liburd, J. (2018). Understanding collaboration and sustainable tourism development. I Liburd, J. J., & Edwards, D. (red.): *Collaboration for sustainable tourism development*. Goodfellow Publishers Limited.

Studieområde på Dovre

- Identifisere dilemmaer, utfordringer og muligheter for en mer bærekraftig utvikling på Dovre
- Intervjuer med nøkkelaktører viser at disse har ulike verdisyn
- Ledelsesrammeverk som forvaltningen kan benytte i utviklingsarbeidet

Helårsturisme

Rekreasjonsområder
-Øke bruken i randsoner
av verneområdene
(hele året)

- Tradisjonelt norsk friluftsliv vs moderne friluftsliv
- Ulikt syn på besøksstrategi
- Frilftsloven er ikke tilpasset det moderne friluftslivet
- Hvordan organisere aktivitetsturismen og beholde den?
- Få vinteråpne bedrifter
- Utnytte de områdene der konfliktene er minst, unngå sårbare områder
- Fokuserer mer på historiefortelling og turer til historiske steder
- Tenke nytt: kan fjellturisme hindre fraflytting?

Sjusjøen som helårsdestinasjon

Endringer skaper nye bærekraftutfordringer

- Sted vs. Destinasjon
- Første vs. andre hjem
- Relativt rimelige, høystandard hytter konsentrert i felt.
- Bærekraftig sammenlignet med om samme antall hytter var bygd sprett (økonomisk, sosialt og miljømessig)
- Sjusjøen sted eller destinasjon?

Bærekraft i dag og framover:

- Konflikter viser at sosial bærekraft er svak
- Usikkerhet om økonomisk bærekraft
- Miljømessige er dårlig kartlagt

Løsninger på Sjusjøen?

HELHETLIG OG LANGSIKTIG
PLANLEGGING DER DET
OFFENTLIGE AKTIVT SETTER
RAMMER, OG MANGE FLERE
INTERESSER ENN GRUNNEIERE OG
UTVIKLERE INVOLVERES

INTER-KOMMUNALT
OG
SEKTOROVERSKRIDENDE
SAMARBEID

PLANLEGGJE UT FRA NYE
MÅTER Å FORHOLDE SEG
TIL HYTTEBRUK OG
LANDSKAPET PÅ OG HVA
SLAGS KONSEKVENSER
DET FÅR FOR BÆREKRAFT

OPPSUMMERING

Turismebedrifter kan også tilby mer moderne friluftslivsaktiviteter som sykling og snøopplevelser og fokusere på aktiviteter gjennom hele året

Avhenger av en rekke lokale forhold

Skape positive opplevelser for brukerne gjennom å utvikle bærekraftige produkter

Brukere blir lengre og besøker stedet oftere /påfølgende sesonger

Utvikle nye tjenester i nært samarbeid med brukerne
→ Samskaping

Øker mulighet for økonomisk, sosial og kulturell bærekraft